

Дата: 24.05.2024
Клас: 9-А
Предмет: Трудове навчання
Урок 35
Вчитель: Капуста В.М.

Тема. Нові ідеї для старих речей

Мета уроку: привернути увагу учнів до глобальної проблеми твердих побутових відходів; інформувати про можливість вторинного використання сміття та продемонструвати можливі для цього варіанти; збір, обробка інформації про проблеми утилізації сміття в Україні; формувати екологічну та соціальну компетентності; виховати екологічну культуру особистості, почуття особистої відповідальності за охорону довкілля, любов до рідного краю; формувати навички виготовлення поробок з використаних предметів.

Опорний конспект

I. Організаційний момент.

II. Мотивація навчальної діяльності.

Сьогодні однією з актуальних проблем людства є проблема сміття, яке забруднює навколишнє середовище.

Ця проблема стосується кожної людини планети. Існує такий вислів: «Дорога цивілізації вимощена сміттям». Дійсно, чим далі розвивається цивілізація, тим більший екологічний слід залишає за собою кожна людина.

Отже, наш майстер-клас «Нові ідеї для старих речей», присвячений проблемі сміття, а саме раціональному поводженню з промисловими відходами.

III. Ознайомлення з матеріалом до уроку.

1) Інформаційні повідомлення та проблемні питання для обговорення:

1. У світі продовжують виробляти 60 млн. тонн пластикових пакетів на рік. Використовуючи їх, ми рідко задумуємося про їхню подальшу долю, а тим часом...
2. 1 млн. птахів гине кожного року, поїдаючи пластикові відходи. Багато видів вигодовують пластиком пташенят. Яка їх подальша доля?
3. Кількість риби, що гине від "білого забруднення", навіть, не піддається точним обрахункам.
4. На забруднених територіях Атлантичного океану маса поліетилену в 6-20 разів перевищує масу зоопланктону.
5. Середній термін розкладання
  - звичайного поліетиленового пакета – 150-200 років,
  - алюмінієвої бляшанки - 200-500 років,
  - пластикової пляшки - 450 р
  - гумового скату – 50-80 р.
6. У сухих звалищах папір не розкладається десятиліттями.

7. А кольоровий папір містить небезпечний метал кадмій, в гарно ілюстрованому журналі він також міститься, тож не паліть його, а тим паче не загортайте в нього харчові продукти.

8. В середньому на кожного жителя землі накопичується близько тонни відходів, а це, не мало й не багато - близько 5-ти мільярдів тонн.

1. В європейських країнах виробництво торбинок з пластику вже заборонено або ж вони підлягають високому оподаткуванню.
2. Багато країн світу заборонили виробництво і використання пластикових пакетів або близькі до цього. В Україні поліетиленові торбинки заборонені лише в Новомосковську Дніпропетровської області.
3. На нашу думку, проблеми зі сміттям в Україні є результатом:
  - відсутності екологічної свідомості,
  - громадянської позиції,
  - споживацької культури
  - і державного підходу до цього питання.
4. Європа на захист навколишнього середовища стала десятиліттями раніше. Вирішення проблеми просте - навіщо викидати речі, які не розкладатимуться роками, коли їх можна використати вже сьогодні.

2) Апсайклінг – перетворення сміття в корисні речі

За статистикою 40% відходів у світі закінчують своє «життя» на звалищах і полігонах. Сміттєзвалищами зайняті 2600 га земель. Середній термін розкладання поліетиленового пакета – 150-200 років; алюмінієвої бляшанки – 200-500 років; пластикової пляшки – 450 років.

Апсайклінг – це перетворення відходів (сміття) в предмети мистецтва, модні речі, предмети побуту та багато іншого. Цей напрямок не потребує якихось додаткових витрат виробництва і переробку матеріалу. Сама ідея цього модного зараз напрямку об'єднує в собі безліч елементів з інших технік виготовлення в прямому сенсі предметів мистецтва. Найбільше апсайклінг популярний в Європі, де можна зустріти магазини з різним асортиментом виробів, виконаних в цій техніці, з використанням різних матеріалів. Так само і в Україні стає дуже популярним перетворення сміття в корисні, модні речі та аксесуари. Існує цілий рух – апсайклінг.

Апсайклінг – художнє творче перетворення старих речей, мотлоху, вже нікуди непридатного (пляшки, лампочки, і т.д.) в новий вид якості предмета, цінність якого навіть перевершує вихідний продукт.

У перекладі з англійської термін «upcycling» означає переробку, вторинне використання чогось.

Вдихати в старі речі нове життя – це круто, модно та сучасно!

Чого лише не під силу створити вмілим рукам! Наприклад, можна оригінально оновити свій інтер'єр створеними власноруч меблями – диваном з кузова старого авто, крісел з коліс, тумбочками з бочок і баків та багато чого ще цікавого.

3) Техніки виготовлення корисних предметів

Декупаж

- СЛОВО «ДЕКУПАЖ» ПОХОДИТЬ ВІД ФРАНЦУЗЬКОГО DECOUPER, ЩО ОЗНАЧАЄ «ВИРІЗАТИ». ІНШІЙОМІТНО - ЦЕ ПРИКРАСА БУДЬ-ЯКОГО ОБ'ЄКТА, СТВОРЕННЯ НА НЬОМУ МАЛЮНКА, ЗА ДОПОМОГОЮ ТКАНИНИ, ШИРИ ПАПІРУ.

Вітраж

- ВІТРАЖ — ДЕКОРАТИВНИЙ ЕЛЕМЕНТ В ПРИКРАЩЕННІ ВІКОН З ДІЙСНО ДЕКОРАТИВНОЮ МЕТОЮ, ВІТРАЖ (ФР. VITRAGE, ВІД ЛАТ. VITRUM-СКЛО).

Пейзажний

- ГАЗЕТОПЛЕТІННЯ-ЦЕ ВИГОТОВЛЕННЯ РІЗНИХ ПРЕДМЕТІВ ВІЖИТКУ ТА ЖУДОНИХ ВИКРОВІВ З ТРУБОЧОК СТАРИХ ГАЗЕТ.

- Пейп-арт – декоративний малюнок на поверхні предмета, викладається нитками, зробленими з серфеток чи тонкого паперу.

Дікупаж

- ДИКУПЕЛЬ - ЕКСКЛЮЗИВНЕ МАЛЮНЬКЕ РУКОДІЛЛЯ, У ЯКОМУ ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ ТОНКИЙ СПІРАЛЬНИЙ ДІТ І ШОВКОВІ НИТКИ, А ТАКОЖ НАМИСТИВНИК, ПЕРЛИ АБО БІСЕР. ВИХОДЯТЬ ВІТОНЧЕНІ, ДУЖЕ ЛЕГКІ НА ВАГУ, БЛИСКУЧІ КВІТИ.

Печворк

- КВІЛТОВЕ ШИТТІ АБО ПЕЧВОРК - ВИД РУКОДІЛЛЯ БАГАТОХ НАРОДІВ З БАГАТИМИ ВІСЮЛИМИ ТРАДИЦІЯМИ. ШИЛЬНИЙ ВИРІБ ЗІДНАЄТЬСЯ З РІЗНОБАВНИХ СТРОКАТИХ ШМАТКІВ ГЕОМЕТРИЧНИХ ФІГУР (ШМАТОЧКІВ ТКАНИНИ) ІЗ ЗАДУМАНИМ МАЛЮНКОМ.

Мозаїка

- МОЗАІКА – ДУЖЕ РОДИСНИЙ ВИД РЕЗНОСКОГО МИСТЕЦТВА, ЯКЩО НАЗВИВАЮТЬ «МАЛЮНКИ НА ПАРТИНІ», АЛЕ ЦЕ НЕ ТОЧНА НАЗВА, ТАК ЯК МОЗАІКА – ПОКРИТТЯ ДЕКОМЬОМ ТЕПЛА ПО ПЕРШО, ТЕПЛА АБО КАМ'ЯЦЕ, ПО ДРУГО, ПЕЧВОРК, ПО-ТРЕТЄ – МОЗАІКА, ПО-ЧЕТВЕРТЕ – РОЗКЛАДКА ПО ДЕРЕВУ.

4) Друге життя пластикових пляшок

IV. Практична діяльність.

Послідовність виготовлення органайзера:

«Виготовлення органайзера з використаних дисків»

У кожного з нас, напевно, знайдеться багато старих і непотрібних CD-дисків. І, звичайно ж, часто виникає питання: а що можна з них зробити? Викидати-то шкода ...

Можна зробити органайзер для блокнота і ручки.

Нам знадобляться: диск, папір, олівець, фетр, клей Момент-Кристал, стрічка шириною 0,5 см (або потужний магніт), два залізних кільця, декоративні елементи (гудзик, бантик і т.п.), блокнот.

Беремо аркуш паперу, і обводимо олівцем наш диск.

Малюємо на основі отриманого кола сову.

Нам знадобиться фетр оранжевого, чорного, білого і ще двох яскравих, контрастних кольорів (можна блакитний і зелений)

Вирізаємо з фетру блакитного кольору тулуб і приклеюємо клеєм до диска.

Відразу вирізаємо другу таку ж деталь для заднього боку органайзера.

Приклеюємо

Вирізаємо очі з зіницями.

Приклеюємо дзьоб.

Вирізаємо дві однакові смужки з помаранчевого фетру.

Із зеленого фетру вирізаємо сову.

Приклеюємо білі кружечки.

І наостанок – зіниці сови.

Склеюємо кінчики.

Приклеюємо «лапки» сови до зворотнього боку диска.

Не забуваємо перевіряти за допомогою олівця.

Відрізаємо стрічку довжиною близько 15 см і приклеюємо її також на задню сторону диска.

Декоруємо за власним бажанням. Можна приклеїти гудзика-метелика, попередньо відкусивши кусачками вушко гудзика.

На лапки-петельки кріпимо колечка..

На ці ж колечка кріпимо спіраль блокнота.

І затискаємо колечка плоскогубцями.

Ось такий органайзер.

IV. Підсумки

Отже, зробимо висновок, що сьогоднішній урок змусив нас замислитись над тим, як можна зменшити свій «екологічний слід» та спробувати перетворити відходи у творчий процес.

«Коло ідей».

V. Домашнє завдання.

Опрацювати опорний конспект. Закінчити виконання практичної роботи.

- **Зворотній зв'язок:**
- освітня платформа **Human** або ел. пошта valentinakapusta55@gmail.com

